

Príslovia, kapitola 24
 Nezávid' ľudom zlým,
 a nežiadaš si s nimi obcovat'!
 Lebo ich srdce myslí
 na zbojstvo, ich pery
 vyslovujú trápenie.
 Múdroťou buduje sa dom
 a rozumnosťou
 býva upevňovaný.
 Vedomosťou sa naplňujú
 komory všakovým
 hodnotným a krásnym
 imaním.
 Múdry chlap (je viac ako)
 moc a umný človek
 (viac než) sila mohutná.
 Múdrost' je prívysoká truľovi,
 (a preto) v bráne
 neotvorí svojich úst.
 Ten, kto sa zaoberá
 zlými zámermi,
 bude sa volat' intrigán.
 Hriech chodí pochábl'ovi
 po myslí, nuž oškľiví
 sa ľudom posmievač,
 Ak si chabý (teraz, keď sa
 dobre máš), (bude) slabá
 tvoja sila v čase: súženia.
 Zachraňuj na smrť vedených
 a vyslobodzuj tých,
 čo vedú na popravisisko!
 Keby si povedal:
 "Nuž ja som o tom nevedel" -
 či ten, čo váži srdcia,
 či ten, čo váži srdcia,
 neporozumie?
 Veď strážca tvojej duše vie,
 odplatí človekovi
 podľa jeho činov.
 Tak, vedz, (je) múdrost'
 tvojej duši.
 Ak si (ju) našiel,
 máš budúnosť a tvoja nádej
 nazmar nevyjde.
 Nestroj úklady,
 bohaprázdný (človek),
 príbytku spravodlivého,
 nepustoš miesto,
 (kde sa kladie) na odpočinok.
 Lebo spravodlivý vstane,

hoc by padol sedem (rát),
 zločinci však pohrúžia sa
 v nešťastí.
 Neteš sa, keď padne tvoj
 nepriateľ a keď sa potkne,
 nech ti srdce neplesá,
 aby (to) vari nepobadal Pán
 a (nevyvolalo to)
 v jeho očiach neľúbosť, aby
 neodvrátil od neho svoj hnev.
 Nesrd' sa na tých,
 ktorí pášu zlo,
 nerozhorčuj sa na zločincov!
 Bo nemá budúnosti zlý (a)
 zhasne kahan
 bohaprázdných (ľudí).
 Boj sa Pána, syn môj,
 aj vládara (a) daj si pokoj
 s buričmi,
 lebo náhle zdvihne sa ich
 záhuba; a ktovie, (kedy
 vzíde) skaza od oboch?
 Aj tieto (príslovia sa
 pripisujú) mudrcom:
 Je mrzké hľadiet'
 na osoby pri súde.
 Kto vraví vinnému:
 "Si nevinný," ľudia ho budú
 preklínať (a) národy mu budú
 zlorečiť.
 Tým však, čo sa zastávajú
 spravodlivosti, dobre sa
 povodí a príde na nich
 požehnanie prehojné.
 Bozkáva (na) pery,
 kto dáva správnu odpoveď.
 Vybav si vonku svoju robotu
 a vykonaj ju na poli!
 Potom (sa môžeš oženit')
 a budovať si dom.
 Nebývaj pre nič za nič
 svedkom proti svojmu
 blížnemu, ani nezavádzaj
 nikoho svojimi perami.
 Nehovor:
 "Ako on urobil mne,
 tak aj ja jemu urobím.
 Odplatím každému
 podľa jeho činov."
 Prešiel som popri poli

lenivého človeka
 A hľa, bol celkom
 zarastený prhl'avou,
 jeho povrch
 pokrývalo bodľacie
 a jeho múr sa rozváľal.
 Keď som to videl,
 uvažoval som, hľadel som
 a vzal som si ponaučenie.
 "Trošičku pospať,
 trošku podriemať,
 trošičku ruky zložiť
 na lôžku." Nuž
 príde ako tulák bieda na teba
 a núdza je ozbrojený muž.
 Príslovia, kapitola 25
 Toto sú tiež Šalamúnove
 porekadlá, čo vypísali ľudia
 Ezechiáša, kráľa júdskeho.
 (Je) Božou slávou zatajovať
 veci, (je) slávou kráľov
 veci vyskúmať.
 Výška neba, hĺbka zeme
 a srdce kráľov sú
 nevyspytateľné.
 Odstráň trosku zo striebra
 a podarí sa zlatníkovi
 (umelecká) nádoba.
 Odstráň bezbožníka
 pred kráľa a upevní sa
 jeho trón v spravodlivosti.
 Nevystatuj sa pred kráľom
 a nepostav sa (ta, kde majú)
 miesto veľmoži.
 Lebo je lepšie,
 (aby) ti povedali:
 "Potisni sa vyššie, sem!"
 než by ťa uponížili
 pred kniežat'om.
 Čo tvoje oči videli,
 nechod' (s tým) hneď
 (a nezačínaj) spor!
 Lebo čo si počneš napokon,
 keď ťa tvoj blížny zahanbí?
 Dožaduj sa práva,
 cti voči svojmu blížnemu,
 ale maj ohľad
 na tajomstvo iného,
 aby ti to nevyčítal,
 kto by (to) počul, a nenarušil

tvoju česť, čo si mal.
 (Sťa) na strieborných misách
 zlaté jablká (sú) slov(á),
 povedané v pravý čas.
 (Sťa) zlatá obrúčka
 a klenot zo zlata
 (je) múdry (mravo)kárca
 pre vnímavý sluch.
 Ako (keď človek) ochladí sa
 snehom v horúčosti za žatvy,
 (takým dobrodením je)
 spoľahlivý posol pre toho,
 kto ho posielal, občerstvuje
 dušu svojmu pánovi.
 Mraky a vietor,
 ale bez dažďa, je človek,
 ktorý hory doly sľuboval,
 a nedal nič.
 Trpezlivosťou sa dá knieža
 obmäkčiť a kosti láme
 jazyk lichotný.
 Zdržiavaj svoju nohu
 od príbytku svojho priateľa,
 aby ťa nemal po krky
 a neznenávidel ťa.
 Kladio, meč a ostrý šíp
 je človek, ktorý krivo svedčí
 proti svojmu blížnemu.
 Zlomený zub
 a noha vytknutá,
 (je) spoliehanie na neverného
 (človeka) v čase úzkosti.
 Vyzliekať kabát
 za chladného (počasia),
 (liať) ocot na ranu
 (je) spievať piesne
 srdcu smutnému.
 Ak je ten, kto ťa nenávidí,
 hladný, daj mu chleba jesť,
 ak je smädný,
 daj mu vody piť;
 lebo tak mu žeravého uhlia
 nahrnieš na hlavu
 a Pán ti odplatí.
 Severný vietor nosí dažď
 a potmehúdsky jazyk
 nahnevanú tvár.
 Je lepšie bývať v kútiku
 na streche,
 ako s hašterivou ženou

v jednom dome pospolu.
 Studená voda
 pre vyprahnutú dušu
 (je) dobrá zvesť
 z ďalekého kraja.
 Zmútená studnica
 a prameň skazený
 (je) spravodlivý (človek),
 čo sa zakolíše pred
 bezbožníkom.
 (Sťa) mesto s preboreninami,
 bez múru, (je) muž, čo nevie
 svojho ducha držať na uzde.
 Príslovia, kapitola 26
 Ako (je) nemiestny) sneh
 v lete a dažď za žatvy, tak
 nepristane pochábl'ovi česť.
 Jak vrabec, ktorý lieta sem a
 tam, a lastovička, ktorá letí
 hocikam, je nerozvážna
 kliatba: nepostihne (nikoho).
 Neodpovedaj pochábl'ovi
 podľa jeho bláznovstva,
 aby si sa mu nestal aj ty
 podobným.
 Odpovedz pochábl'ovi
 podľa jeho bláznovstva,
 aby sa nezdal múdry
 sebe samému.
 Nohy si odtína
 (a) zakusuje nešťastie,
 kto posielal odkazy
 po pochábl'ovi.
 (Ako sú) nanič
 stehná chromému,
 priam tak je porekadlo
 v ústach pochábl'ov.
 (Človeku, ktorý by)
 priväzoval kameň do praku,
 (podobá sa ten), kto
 preukazuje česť bláznovi.
 Ako trň,
 čo sa opitému zadrel do ruky,
 je porekadlo
 v ústach pochábl'ov.
 Pán vykoná všetky veci;
 ale ten, čo zastaví blázna,
 akoby zastavil záplavu.
 (Ak) vidíš muža, čo sa zdá
 byť múdrym sebe samému,

(nuž vedz, že) pochábel'
 (má) viacej nádeje než on.
 Leňoch hovorí:
 "Strašný lev je na ceste,
 na uliciach je lev."
 (Ako) sa dvere krúčia
 na čapoch, (priam tak sa krúti
 na svojej posteli lenivec.
 Ak leňoch strčí ruku do misy,
 ťažko mu vrátiť,
 sa ňou k svojim ústam späť.
 Leňochovi sa vidí,
 že je múdrejší ako
 sedem (iných, ktorí vedia)
 odpovedať rozumne.
 Psa, čo si beží svojou cestou,
 chytá za uši ten,
 kto sa mieša
 do (cudzieho) sporu,
 ktorý sa ho netýka.
 (Ako ten, kto) vrhá zo
 samopaše šípy, oštepy a smrť,
 je človek, (ktorý) klame
 svojho blížneho a (potom)
 vraví: "Veď ja som len
 žartoval!"
 (Kde) niet dreva, (tam)
 vyhasne oheň a kde niet
 klebetníka, tichne svár.
 Kozub je na uhlie a drevo
 na oheň a škriepny človek
 na rozduchovanie rozopry.
 Slová klebetníka sú
 sťa lahôdky a schádzajú
 až na samo dno žalúdka.
 Sťa povlak nevyčisteného
 striebra na črepe sú pery
 horúce a (prítom) srdce zlé.
 Svojimi perami sa (síce)
 pretvaruje (ten, kto)
 prechováva nenávisť,
 lež na myslí mu tanie klam.
 Never mu, (ani) keby sa (ti)
 prihováral hlasom ľúbezným,
 lebo v jeho srdci (väzí)
 sedem ohavností.
 I keby niekto kryl nenávisť
 pretvárkou, v rade vyjde
 jeho zloba najavo.
 Kto kope jamu (druhému),

sám) do nej padne,
a kto gúľa kameň (na iného),
privalí jeho samého.
Falošný jazyk nemá rád tých,
ktorých rozdrvil, a lichotivé
ústa pripravujú pád.